

PATVIRTINTA
Alytaus Dzūkijos mokyklos
Direktoriaus
2023 m. birželio 22 d.
įsakymu Nr. V-71-(1.2)

ALYTAUS DZŪKIJOS MOKYKLOS MOKINIŲ KŪRYBINIO – TIRIAMOJO DARBO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS ĮVADAS

Kūrybinis–tiriamasis darbas turi būti glaudžiai siejamas su pagrindinio mokymo metu įgyta kompetencija, žiniomis ir gebėjimais, tiriamosios veiklos patirtimi. Planuojant kūrybinio–tiriamąjo darbo procesą, reikia atsižvelgti į mokinių poreikius ir galimybes, įvertinti jau turimą patirtį ir pasiekimų lygį, todėl veiklą reikia diferencijuoti ir individualizuoti.

Skatinami mokinio gebėjimai mokytis savarankiškai, suvokti sudėtingesnius reiškinius. Būtina išnaudoti jau įgytų žinių potencialą rekomenduojant domėtis mokslo naujovėmis ir atradimais. Darbą glaudžiai sieti su tiriamąja mokinių veikla, eksperimentais, sąmoningumu, giluminių pagrindinių sąvokų, dėsnių ir principų suvokimu. Mokiniais skiriamos užduotys turėtų skatinti kūrybiškai mąstyti, tyrinėti, pritaikyti žinias naujose situacijose, priimti sprendimus, suformuoti nuomonę, įtraukti į projektavimą ar kūrybą.

Kuriant mokiniams mokymuisi palankią aplinką būtina maksimaliai išnaudoti galimybes bendradarbiauti su kitomis ugdymo įstaigomis. Kūrybinio–tiriamąjo darbo procesas turi mokinį skatinti bendradarbiauti, lavinti kalbas, ieškoti tarpdalykinės integracijos ir struktūruojant problemas ugdyti mąstymą, plėtoti prasmingą supratimą.

II SKYRIUS KŪRYBINIO–TIRIAMOJO DARBO SAMPRATA, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

1. Kūrybinis–tiriamasis darbas – mokinio ilgalaikis darbas, skirtas ugdyti kompetencijas.
2. Kūrybinis–tiriamasis darbo tikslai ir uždaviniai:
 - 2.1. sudaryti mokiniui galimybę laisvai pasirinkti geriausiai jo gebėjimus, poreikius ir interesus atitinkančią kūrybinio–tiriamąjo darbo kryptį ir temą, savarankiškai ar konsultuojant mokytojų, tyrinėti, analizuoti, kurti ir pristatyti savo kūrybinės, techninės, tiriamosios veiklos rezultatus;
 - 2.2. patirti kūrybinį džiaugsmą;
 - 2.3. mokytis dirbti sistemingai ir savarankiškai;
 - 2.4. ugdyti kompetencijas;
 - 2.5. mokytis įsivertinti;
 - 2.6. gauti kūrybinio–tiriamąjo darbo įvertinimą.

III SKYRIUS KŪRYBINIO–TIRIAMOJO DARBO EIGA IR STRUKTŪRA

3. Kūrybinis–tiriamasis darbas rengiamas iš to dalyko(ų), kurio(ų) mokinsys mokosi pagrindiniame ugdyme. Gali būti integruotas darbas, tačiau mokinsys turi nurodyti kuris dalykas yra pagrindinis.
4. Kūrybinio–tiriamąjo darbo dalyką(us) pasirenka pats mokinsys, temą suformuluoja konsultuojant pagrindinio dalyko mokytojų.
5. Kūrybinio–tiriamąjo darbo apimtis neregamentuojama.
6. Skiriamos trys kūrybinio–tiriamąjo darbo kryptys:
 - 6.1. tiriamoji-taikomoji, tai analitinio pobūdžio darbai: tyrimai, modeliavimas, analizė;
 - 6.2. menų – tai kūrybinio pobūdžio darbai, kurių rezultatas yra sukurtas ar atliekamas meno kūrinys;

6.3. technologijų – tai praktinio pobūdžio darbai, kuriuos atliekant taikomos technologijos, o sukurtas produktas yra gaminytis arba paslauga.

7. Kūrybinio–tiriamąjo darbo eiga:

7.1 rugsėjo mėnesį mokiniai bendradarbiaudami su klasės auklėtoju, mokytojais renkasi kūrybinio–tiriamąjo darbo kryptį;

7.2. spalio mėnesį mokiniai renkasi kūrybinio – tiriamąjo darbo dalyką ir temą. Mokinys gali tęsti žemesnėje klasėje kūrybinio tiriamąjo darbo kryptį, ją gilindamas. Vienas mokytojas kuruoja kūrybinio darbo eigą ne daugiau kaip dviejų mokinių, bet gali būti susitarta ir didesnis kiekis kūrybinių darbų.

7.3. lapkričio mėnesį mokiniai pagal pasirinktą temą su dėstančiu mokytoju – vadovu aptaria veiklos planą ir vertinimą.

7.4. lapkričio mėnesį elektroninio dienyno sistemoje sukurama grupė, sudaromas tvarkaraštis dalyko tema „Kūrybinis/tiriamasis darbas“. Su mokiniiais susitinkama ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį. Vedami I pusmečio (ne mažiau kaip iš dviejų pažymių), II pusmečio (ne mažiau kaip iš trijų pažymių ir pristatymo vertinimo) ir metinis įvertinimai;

7.5. gruodžio–balandžio mėnesiais mokiniai, konsultuodamiesi su darbo vadovu, atlieka kūrybinį-tiriamąjį darbą, ruošia rezultatų aprašą ir pristatymą;

7.6. gegužės, birželio mėnesį vykdomas kūrybinio-tiriamąjo darbo pristatymas ir vertinimas.

8. Kūrybinio–tiriamąjo darbo struktūra (dalys):

8.1. titulinis lapas;

8.2. turinys;

8.3. įžanga (darbo tikslas ir uždaviniai, kūrinio idėja, jo kilmė, sumanymas, reikšmingumas);

8.4. dėstymas (kūrybinio darbo eigos aprašymas, kūrinio technika, išraiškos priemonės, stilius, žanras, kūrybinio darbo kontekstas);

8.5. išvados (Kas atlikta? Kokia kūrinio idėja? Kokia technika? Kokių gebėjimų šis darbas reikalavo? Kaip įvertinčiau savo (šios srities) gebėjimus? Kokie yra mano asmeniniai pasiekimai atliekant šį darbą (ko išmokau, ką patobulinau)? Ką patyriau (išgyvenimai, sunkumai, trūkumai) kūrybinio proceso metu?;

8.6. literatūra ir priedai.

IV SKYRIUS

KŪRYBINIO- TIRIAMOJO DARBO PRISTATYMAS

9. Mokiniai paruošia viešą kalbą (iki 5 min.) ir pristato savo darbą:

9.1. pristatymas (darbo autorius, temos pavadinimas);

9.2. temos aktualumas, pasirinkimo motyvai;

9.3. darbo tikslas, uždaviniai, metodai;

9.4. trumpas kūrybinio–tiriamąjo darbo veiklos arba kūrinio pristatymas;

9.5. apibendrinimas, išvados ir atsakymai į klausimus.

V SKYRIUS

KŪRYBINIŲ-TIRIAMŲJŲ DARBŲ AUTORIŲ KOMPETENCIJOS IR JŲ VERTINIMAS

10. Rengdamas ir pristatydamas kūrybinį-tiriamąjį darbą, mokinys tobulina ir parodo įgytas kompetencijas, demonstruoja savo specifinius gebėjimus.

11. Kūrybinį-tiriamąjį darbą vertina darbo vadovas:

11.1. procesą;

11.2. darbo rezultata;

11.2. pristatymą pagal kriterijus darbo vadovo aptartus vertinimo kriterijus;

12. Kūrybinių-tiriamųjų darbų aprašai saugomi ir naudojami pagal poreikį ugdymo procese darbo vadovo, klasės auklėtojo.